

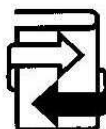
خاورمیانه بزرگ

جنبش‌های نوین اجتماعی

۲۰۱۷-۲۰۱۶

بهار عربی، تسبیح یا تحسین

طیار یزدان پناه لموکی

نشر اشاره

یزدان پناه لموکی، طیار ۱۳۳۱

خاورمیانه بزرگ جنبش‌های نوین اجتماعی ۲۰۱۰-۲۰۱۷ بهار عربی، تقبیح یا تحسین

طیار یزدان پناه لموکی.

تهران: نشر اشاره، ۲۵۶ ص. ISBN - 978 - 964 - 8936 - 93 - 3

فیفا / نمایه

Arab Spring, 2010

بهار عربی، ۲۰۱۰ م.

جنبش‌های اسلامی - کشورهای عربی

Islamic movements - Arab countries lanea

۹۰۹/۰۹۷۴۹۲۷۰۸۳۱۲

خ ۴/۱/۶۳ DS

مار: ۵۰۶۳۴۳۵ ملی: ۵۰۶۳۴۳۵

نشر اشاره

خاورمیانه بزرگ

جنبش‌های نوین اجتماعی

۲۰۱۰-۲۰۱۷

بهار عربی، تقبیح یا تحسین

طیار یزدان پناه لموکی

امور فنی، رسم الخط، حروفچینی و صفحه‌بندی: اشاره

اجرا و تنظیم طرح جلد: اشاره

ناشر: نشر اشاره

لیتوگرافی: ندا، چاپ: فرشیوه، صحافی: روشنگر

چاپ اول: ۱۳۹۷ شمارگان: ۳۵۰ نسخه

شابک: ۳-۹۳-۸۹۳۶-۹۶۴-۹۷۸-۹۳-۳ ISBN: 978 - 964 - 8936 - 93 - 3

نشر اشاره: تهران، صندوق پستی ۱۱۷۷-۱۳۱۴۵ تلفکس: ۶۶۴۱۸۹۱۱

Email: eshareh_pub@yahoo.com

حق چاپ محفوظ است.

قیمت: ۲۵۰۰۰۰ ریال

۷	پیشگفتار و واژه‌ها
	فصل اول
۱۵	سیاست امپراتوری سرمایه‌داری در خاورمیانه بزرگ ایران.....
	فصل دوم
۵۱	خیزش‌های اجتماعی و زیست‌محیطی در خاورمیانه بزرگ.....
	فصل سوم
۸۷	وضع کنونی و نقش احزاب و اتحادیه‌های منطقه کارگر و متوسط.....
	فصل چهارم
۱۲۳	ضرورت اتحاد نیروهای تحول طلب در خاورمیانه بزرگ.....
	فصل پنجم
۱۵۱	دو پدیده‌ی نوین مبارزاتی در خاورمیانه بزرگ.....
	فصل ششم
۱۸۱	جنگ پنهان امپراتوری سرمایه‌داری و چگونگی رویارویی.....
	فصل هفتم
۱۹۹	بهار عربی، تقبیح یا تحسین.....
	فصل هشتم
۲۳۵	ضمیمه: شهریار، جامعه و قلم.....
۲۴۹	نمایه.....

پیش گفتار

انتشار کتاب، «تازن» شرایطی است که: «سرمایه داری جهانی در بحران اقتصادی عدت و ... حانه ای فرو رفته است» ضمن آن که، با ادامه سیاست غارتگران، به ریزه نزدیک به دو دهه ی نخست سده بیست و یکم، جامعه جهانی را آن چنان غرق در نابرابری های اقتصادی کرده. «که صدها میلیون انسان از بنیادی ترین حقوق انسانی و دموکراتیک محرومند.» فقر تکان دهنده، جنگ های تحمیلی، تخریب گسترده محیط زیست و غارت ثروت ملی، مشکلات به ویژه در خاورمیانه بزرگ، تهدیدی عریان علیه صلح و تبادلی آشکار در نقض حقوق بشر است.

چهره اندوه بار به جا مانده از این سیاست ویرانگر در خاورمیانه ی بزرگ، به طور فزاینده چشم گیر است، زیرا پس از جنبش مسالمت آمیز مردم کشورهای منطقه علیه فقر، بیکاری، فسادهای حکومتی، جهت سرکوب خونین آن، دست به تشکیل سه جبهه فراگیر زد.

۱. حمله‌های مرگبار نظامی، با توجیه مبارزه علیه تولید سلاح‌های هسته‌ای، شیمیایی و دفاع حقوق بشری
۲. فرماندهی پنهان و آشکار جنگ‌های نیابتی که توسط دولت‌های مباشر مآب و گروه‌های شبه نظامی دست‌نشانده در طی شش سال، ستیزی امانی را رقم زد که میلیون‌ها انسان کشته، زخمی و آواره شدند.

۳. ایجاد جبهه جنگ روانی، کاشتن تخم یأس و ناامیدی با ایجاد تصویری تیره، در رابطه با داشتن آینده‌ای ناروشن، به ادامه تظاهرات مسالمت‌آمیز، به تغییر و تحول وضع موجود حکومت‌های دیکتاتوری غالب شود. بی‌خاورمیانه بزرگ، از طریق ابر رسانه‌های بین‌المللی و منطقه‌ای، در صد پیکار نابرابر را از هر سو گسترده، این رویارویی پر دامنه با وجرت خون‌آلود - امنیتی، به طور کلی صلح و داشتن مناسبات مسالمت‌آمیز را سدیداً به هم پاشیده است.

بنابراین، کتاب پیش رو، با توجه به رهنمون مطالب آمده در فوق، پیش از خیزش‌های موسوم به بهار عربی، با پیش‌بینی انقلاب در مصر، از تابستان سال ۲۰۱۰ آغاز و تا تابستان سال ۲۰۱۷ بر پایه مستندات فراوان، تدوین شد. نام کتاب «جنبش‌های نوین اجتماعی» در منطقه، موسوم به «بهار عربی، تقبیح یا تحسین» است که فصل به فصل، همراه با سیر حوادث پر شمار ضد مردمی که از جانب امپراتوری سرمایه‌داری مالی - نظامی جهانی به سرکردگی امریکا و با همکاری حکومت‌های استبدادی و شبه نظامیان پرتنوع تندرو مذهبی منطقه، شکل گرفته، پرداخته است.

فزون بر این، درباره سبب نام‌گذاری «تاریخ جنبش‌های نوین

اجتماعی» گفتنی است که پس از فروپاشی شوروی در اواخر سده بیستم برای نخستین بار خیزش‌های انقلابی گسترده با ویژگی دوران معاصر (سده بیست و یکم)، که شکل‌گیری تازه‌ای از اتحاد طبقات و قشرهای اجتماعی بنا به جامعه‌ی رو به تکامل جهانی، که در نهاد خود پروراند، رونمایی شدند. که به طور مبسوط در کتاب به آن توجه شده است. ضمن آن‌که تاکتیک‌های مبارزاتی به کار گرفته شده در جنبش‌ها، محصول همین دوران و بر حسب ویژگی این منطقه است. بدون تردید با بهره‌گیری از تجربه‌های انقلابی سده بیستم میلادی در جهان ملایم‌تر شد.

به هر ترتیب، سروطی کتاتورها در منطقه خاورمیانه بزرگ چنان امپراتور را به خشم آورد که طی شش سال با ایجاد ستیزهای خشونت‌بار، درگیری‌های قومی، قبیله‌ای و نزاع‌های درون دینی، به ویژه بین شیعه و سنی، از راه برانگیختن تعصب‌های مذهبی، فرقه سروری، به وجود آوردن گروه‌های پرتنوع رور از هر دو نحله فکری، سیاست تلخ و سیاهی را حاکم بر منطقه کرد. گویا به ظاهر طوری برنامه‌ریزی شده که نزاع بین اعراب و اسرائیل، تبدیل به درگیری شیعه و سنی شد. گفتنی است شدت درگیری‌ها در کشور سبعمانه مردمان بی‌گناه موجب فروپاشی وسیع کانون‌های جامعه زندگی انسان‌های زحمتکش منطقه گردید، که روان آنان را آگاهانه سمت خشونت کور فردی و اجتماعی سوق داده است. روشن‌تر آن‌که عصبیت حاکم بر روحیه باشندگان منطقه، از مصائب پر شمار هر روزه‌شان، به ارتقاعی رسیده که تلاطم نهفته ناشی از دره عمیق بین فقر و ثروت را دامن زده است تا آن‌جا که می‌رود، خیزش‌های

اجتماعی دامنه‌دارتری را شاهد باشیم که با دارا بودن تجربه سال‌های اخیر، به نظر می‌آید از بنیه قوی‌تر از جنبش‌های انقلابی سال‌های بعد از ۲۰۱۱ میلادی باشد.

گفتنی است آنچه این جنبش احتمالی را - که زمینه عینی و ذهنی آن بسیار محسوس و فراهم است - با انقلاب‌های موسوم به بهار عربی، متمایز می‌کند، به میدان آمدن گسترده‌تر کارگران، - از یدی و فکری - و زحمتکشان شهر و روستا، به خصوص حاشیه‌نشینان شهری که به - بازر و خامت اوضاع اقتصادی، ورشکستگی صاحبان صنایع، تعلیم، مراکز تولیدات صنعتی، کشاورزی و نیز عمرانی و حتی خدماتی - است. به ساد مالی حاکم بر دستگاه‌های حکومتی ...، به صف مقدم باشد ضمن آن رهبری جنبش‌ها، در این دوره، به طور مطلق در دست طبقه متوسط نخواهد بود که هم به لحاظ نظر، تفکری شناور دارند و نیز در میدان عمل - بنا به کارنامه چندساله‌ی اخیر، به ویژه در منطقه، مترصد و لرزانند.

جا دارد به این مهم نیز اشاره شود که، زیر پای تحول‌طلب و مردمی، براساس اسناد موجود به رغم تحولات زیست‌مهلک، در دوران انقلاب موسوم به بهار عربی، هم‌چنان به عنوان یک - انی یگانه و سازمانگر، جزء جدایی‌ناپذیر خیزش‌های اجتماعی - نقشه هستند تا توانا‌تر از پیش بتوانند جنبش‌های مردمی را که در پی مطالبات انباشته شده به پا خاستند از حالت خود به خودی به صورت هدفمند و با برنامه‌های نوین، در کنار دیگر نیروهای مردمی رهبری کنند. بدیهی است از جمله اصول راهبردی آنان، برپایی وحدتی گسترده از تمامی نیروهای ترقی‌خواه خواهد بود که در چارچوب اجماعی

فراگیر بر پایه اعتماد سیاسی، و احترام متقابل به داشتن سرنوشتی مشترک و تجربه‌ای که از انقلاب سال‌های اخیر آموختند، به کارگیرند. پوشیده نیست، سمت‌گیری چنین تصمیمی بر پایه تحصیل آزادی‌های صنفی-سیاسی و زدودن نابرابری‌های شدید و فزاینده‌ی اقتصادی‌ست که قشرهای آسیب‌پذیر جامعه را نظام ویرانگر سرمایه‌داران مالی-نظامی غرب به چالش سنگین کشانده‌ی طوری که آن‌ها از داشتن حداقل زندگی محروم کرده است.

این‌گونه، یعنی بروز جنبش‌های اجتماعی ناشی از شکاف عمیق طبقه‌ای در عملکرد مافیایی حکومت‌ها علیه مردم، همراه با اجرای برنامه اقتصادی را از اجتناب از تحمیل شده از جانب صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی، که بر اساس اسناد و آمارهای موجود، از سوی سازمان ملل و نهادهای مهم بین‌المللی منتشر گردیده که در این کتاب فراوان به آن استناد شده است.

نکته دیگر آن‌که به طور روشن می‌توان این چشم‌انداز را داشت که ژرفش موج‌های ناآرامی‌های نوین که در دوره‌ی موسوم به ترامپیسم که شکل تازه‌ای از سیاست نئولیبرالیسم، به سمت‌گیری راست افراطی در منطقه سر بر آورده، مبارزاتی است علیه نابرابری‌های تحمیل شده امپراتوری سرمایه‌داری غرب و مسئولان منطقه‌ایش، به طور روز افزون ابعاد گسترده‌تری به خود می‌گیرد. به این ترتیب جنگ روانی بی‌سابقه‌ای که اکنون از جانب ابر رسانه‌های غربی به عنوان یک تهدید جدی نظامی تبلیغ می‌شود، علاوه بر سایه گستر کردن جو رعب و وحشت، بدون تردید اهداف حساب شده‌ی دیگری را در بطن خود می‌پروراند که نمی‌توان نسبت به عواقب آن

غافل بود حتی اگر تاثیر تعیین‌کننده‌ای بر عزم راستین مردم برای احقاق حقوق خود در مقابله با امپراتوری غرب و متحدان منطقه‌ای آن نداشته باشد منتها نباید این نکته را از نظر دور داشت که سرکوب جنبش‌های اجتماعی، توسط امپراتوری سرمایه‌داری و متحدان منطقه‌اش از جمله اهداف محوری‌شان می‌باشد که بیش‌تر بهانه‌ای است برای سرکوب وسیع ضدانسانی مانند تهاجم گرگانه‌ای که در برابر انقلاب موسوم به بهار عربی طی شش سال با توجیه مختلف، از جمله مبارزه با تروریسم در پیش گرفته بودند.

با همه این چگونگی به نظر نمی‌رسد کوشش‌های تبلیغی - تهیجی امپراتوری و رسانای غربی تاثیر تعیین‌کننده در به انفعال کشاندن و یا به اثرزایی برای خواهی‌های به حق مردم در مرحله دوم این جنبش‌ها (نام‌یافته به بهار عربی) در منطقه باشد. گرچه آنان کوشش‌شان را خواهند کرد و ممکن است واقعه‌ای را رقم بزنند... منتها آنچه از دل حادثه بیرون خواهد آمد برآیند تازه‌ای است جدا از جنبش موسوم به بهار عربی، زیرا کارنامه سیه جنگ‌های مستقیم و نیابتی امپراتوری سرمایه‌داری در خاورمیانه نزدیک و نیز بی‌اعتباری حاکمان و حکومت‌های غالب کشورهای منطقه که در فساد مالی، استبداد حکومتی، خشونت سبعانه قرون وسطایی فرو برد، دیگر حنایشان رنگی نخواهد داشت.